

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tālr. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lps@lps.lv
www.lps.lv

Nod. maks. kods: LV4008020804
Nor. kods LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

Rīga

05.05.2015. Nr. 0520151461/A909

Ekonomikas ministrijai

Par Būvniecības valsts biroja kompetenci

Lai nodrošinātu būvdarbu valsts kontroli, pagājušajā gadā tika izveidots Būvniecības valsts kontroles birojs (turpmāk – Birojs), kas atbilstoši Būvniecības likuma 6. panta septītajā daļā noteiktajam atrodas Ekonomikas ministrijas padotībā un normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos veic būvdarbu valsts kontroli un būvju ekspluatācijas uzraudzību, organizē ekspertīzes un piešķir patstāvīgās prakses tiesības Būvniecības likuma 13. panta trešās daļas 5. punktā noteiktajā specialitātē, kā arī veic patstāvīgās prakses uzraudzību.

Latvijas Pašvaldību savienības (LPS) Tehnisko problēmu komitejas 2015. gada 28. aprīļa sēdē, uzklusot Biroja direktora P. Druķa sniegto ziņojumu par valsts realizēto kontroli būvniecībā, kā arī iepazīstoties ar Biroja sagatavoto materiālu “Vadlīnijas publisku ēku pārbaudei – ekspluatācijas uzraudzības drošuma kontrole”, konstatējām, ka pašvaldībām un Birojam atšķiras viedokļi par to, kā Birojs realizēs tam ar Būvniecības likumu uzliktos pienākumus – veikt 3. grupas būvju pieņemšanu ekspluatācijā, kā arī organizēt būvprojektu un būvju ekspertīzes. Pašvaldību skatījumā šī viedokļa atšķirība apdraud pašvaldībām nozīmīgu projektu realizāciju, t. sk. projektu, kuru realizācija tiek finansēta arī no ES fondu līdzekļiem.

LPS vienmēr ir atbalstījusi tāda Biroja izveidi, kura funkcijas nedublē pašvaldību funkcijas un ir noteiktas Būvniecības likuma 6¹. pantā. Saskaņā ar šo likumu Birojam kopš šā gada 1. janvāra jānodrošina publisko ēku, kurās paredzēts vienlaikus uzturēties vairāk nekā 100 cilvēkiem (turpmāk – publiska ēka), ekspluatācijas uzraudzība, bet no šā gada 1. jūlija jānodrošina būvdarbu valsts kontrole un pieņemšana ekspluatācijā jaunās publiskās ēkās, būvēs, kuru paredzētajai būvniecībai atbilstoši likuma “Par ietekmes uz vidi novērtēšanu” 4. panta pirmās daļas 1. punktam piemērota ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra, jaunās būvēs vai esošu būvju pārbūvē, kuru ieceres iesniedzējs ir pašvaldība, ja publisku būvdarbu līgumcena ir 1,5 miljoni eiro vai lielāka.

Vēršam jūsu uzmanību uz šādiem problēmjautājumiem, kuri tika identificēti 28. aprīļa LPS komitejas sēdē.

1. Vērojami Biroja mēģinājumi sašaurināt savas funkcijas, piedāvājot aizstāt pašlaik definēto publisko ēku definīciju ar sabiedrisko ēku definīciju un tādā veidā paredzot gan būvdarbu valsts kontroli un pieņemšanu ekspluatācijā, gan ekspluatācijas kontroli tikai daļai publisko ēku. Pašlaik nav skaidrs, vai Birojs kontrolēs visus būvdarbus, tai skaitā tos, kas uzsākti pirms 01.07.2015., vai tikai tos, kuri tiks uzsākti pēc šā gada 1. jūlija. Turklāt sanāksmē tika konstatēts, ka Birojam ir grūtības identificēt publiskas ēkas, jo nav vienotu kritēriju, kā noteikt, vai ēkā paredzēts uzturēties vairāk nekā 100 cilvēkiem. Paredzot iespēju definēt valsts un pašvaldību atbildību tikai pēc tam, kad Birojs līdz 2019. gadam būs apsekojis visas ekspluatācijā nodotās ēkas, radīsies neskaidrības funkciju sadalījumā. Nav saprotams, kādā veidā notiks sabiedrisko publisko ēku reģistrācija Kadastra reģistrā un kādā veidā tiks informēti publisko ēku īpašnieki, cik bieži Birojs veiks kārtējās pārbaudes.

2. Nav skaidri definēta Biroja un būvvalžu atbildība patvaļīgas būvniecības gadījumā. Saskaņā ar spēkā esošo regulējumu Birojs kontrolēs būvdarbu atbilstību būvprojektam (būvatļaujai), bet, konstatējot patvaļīgu būvniecību, nebūs tiesīgs ne pieņemt Būvniecības likuma 19. panta piektajā daļā minētos lēmumus (par patvaļīgās būvniecības radīto seku novēršanu), ne sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu, jo Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss šādu Biroja kompetenci šajā jautājumā neparedz. Rezultātā teorētiski veidosies situācijas, ka Birojs konstatēs tikai pārkāpuma faktu un būs spiests informēt būvvalžu inspektoros, kas veiks atkārtotas pārbaudes, lai sastādītu administratīvo protokolu. Pašlaik normatīvie akti neparedz Biroja būvinspektoriem tiesības sastādīt administratīvos aktus, līdz ar to būtu nepieciešams izstrādāt grozījumus Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, nosakot Biroja būvinspektoriem tiesības sastādīt administratīvo pārkāpumu protokolus par šā kodeksa 152. pantā minētajiem pārkāpumiem.

3. Pašvaldības ir īpaši satrauktas par neskaidrībām, kādā veidā un termiņos Birojs plāno organizēt būvprojektu un būvju ekspertīzes, jo atbilstoši Biroja direktora sēdes laikā vairākkārt izteiktajam apgalvojumam Birojs šādas ekspertīzes plāno veikt tikai no 2016. gada 1. janvāra, norādot, ka līdz 2016. gada 1. janvārim katram pasūtītājam pašam jāveic iepirkums par ekspertu piesaisti. Būvniecības likuma 6.1 panta pirmās daļas 4) punkts skaidri un nepārprotami nosaka, ka šī funkcija ir Biroja kompetences jautājums un nekāds pārejas laiks šim regulējumam Būvniecības likumā nav noteikts. Savukārt Vispārīgo būvnoteikumu 45. punktā ir noteikts: “45. Ja būvprojekta ekspertīze ir obligāta vai to pieprasa būvvalde, pamatojot ekspertīzes nepieciešamību, būvprojekta ekspertīzes veicēju izvēlas pasūtītājs, bet Būvniecības likuma 6.1 panta pirmās daļas 4. punktā noteiktajos gadījumos – Būvniecības valsts kontroles birojs (turpmāk – birojs). Līgumu par ekspertīzi slēdz un ar tā izpildi saistītos izdevumus sedz pasūtītājs.” Savukārt Vispārīgo būvnoteikumu 43. punkts nosaka: “43. Būvprojekta ekspertīze ir obligāta trešās grupas būvju būvprojektiem, izņemot būves

nojaukšanas būvprojektam.” No šīs redakcijas nepārprotami izriet, ka Biroja kompetencē ietilpst 3. grupas būvprojektu un būvju ekspertīzes organizēšana. Nekāds papildu pārejas laiks šim regulējumam nav paredzēts. Ja vistuvākajā laikā netiks panākta skaidrība par Biroja kompetenci būvekspertīžu organizācijā, pastāv reāls risks apdraudēt vairāku pašvaldībām nozīmīgu projektu īstenošanas gaitu, un ES fondu finansēto objektu gadījumā pašvaldības riskēs ar ievērojamām finanšu korekcijām. Ņemot vērā iepriekšminēto, Latvijas Pašvaldību savienība lūdz Ekonomikas ministrijai argumentētu skaidrojumu par Biroja traktējumu Būvniecības likumā noteiktajam attiecībā uz kārtību un – ne mazāk svarīgi – termiņiem (tā kā normatīvajā aktā tas nav noteikts), kādā veidā 3. grupas būvēm tiks organizētas būvprojektu un būvju ekspertīzes.

4. LPS uzskata, ka Birojam jāturpina darbs atbilstoši pastāvošajam normatīvo aktu regulējumam, jo pretējā gadījumā Birojs kļūs par vēl vienu uzraugošo iestādi, kas var iesaistīties būvniecības procesā jebkurā brīdī (arī tad, kad būvvaldes ir izdevušas būvatļauju un administratīvais process pabeigts), šāda pieeja radīs vēl vairāk neskaidrību funkciju sadalē starp pašvaldību būvvaldēm un Biroja būvinspektoriem.

Priekšsēdis

Andris Jaunsleinis

05.05.2015. 17:46

884

Aino Salmiņš, Padomnieks tehnisko problēmu jautājumos
67508561, 29166924, aino.salmins@lps.lv

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.